

2. tertial 2015

Økonomistatus for Kvam herad per 2. tertial 2015

Kommunelova §47 omhandlar årsbudsjettet si binding for underordna organ i 1. ledd.

2. ledd seier at dersom det skjer endringar i løpet av budsjettåret som kan få påverknad for dei inntekter og utgifter som årsbudsjettet byggjer på, skal administrasjonssjefen gje melding til heradsstyret.

3. ledd seier at dersom heradsstyret får ei slik melding, skal det føreta nødvendige endringar i budsjettet. Det same gjeld når heradsstyret på annan måte vert kjend med forhold som kan medføre vesentleg svikt i inntektene eller vesentleg auke i utgiftene i høve budsjettet.

Innhald

1	Endringar og risikomoment - drift.....	3
2	Endringar og risikomoment - investering.....	5
3	Endringar og risikoelement – balanse.....	7
4	Søknadar om støtte.....	8
5	Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden desember 2014 – august 2015.....	9
6	Økonomisk hovudoversikt - drift.....	10
7	Rammeområda - drift.....	12
7.1	Rammeområde, sosiale kostnader.....	14
8	Økonomisk hovudoversikt - investering.....	15
9	Prosjektoversikt.....	17
9.1	Nye prosjekt i tertialen.....	19
9.2	Endra prosjektrammer i tertialen – innarbeiding av tidlegare vedtak.....	19
10	Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 110/14.....	21
11	Vedlegg.....	27

1 Endringar og risikomoment - drift

2015 vert eit tøft år for økonomien i Kvam herad. I det opprinnelege budsjettet låg det eit meirforbruk på nesten 15 mnok, blant anna som fylgje av manglande VA-inntekter.

I 1. tertial kom det eit kraftig fall i inntektsprognosane. Einingane vart pålagt innsparingar på 5 mnok, men prognosen for netto driftsresultat vart eit meirforbruk på 18,3 mnok.

I 2. tertial viser prognosane endå eit stort fall i kraftinntektene på 5 mnok. Ytterlegare innsparingar og auke i inntekter på tilsaman 1,2 mnok fører til at netto driftsresultat vert forverra med 3,8 mnok til eit meirforbruk på 22,1 mnok.

Frie statlege inntekter

Den nasjonale skatteinngangen hadde ein låg vekst i årets sju fyrste månadar, men veksten i august var sterk og samla auke frå same periode i 2014 er på 4,6% for kommunane. Dette er om lag på linje med utviklinga i revidert nasjonalbudsjett. Utviklinga i Kvam har ikkje vore like sterk. Ved utgangen av august har skatteveksten i Kvam vore 0,7 % samanlikna med same periode i fjor. Det er framleis veldig usikkert korleis utviklinga vert for dei 4 siste månadane, der september og november er viktige skattemånader, samstundes med at haustmånadane vert påverka av likning/avrekning for 2014.

Skatteinntektene i Kvam låg per 31.08.15 på 86,6 % av landssnittet. Kommunar med skatteinntekter under 90 % av landssnitt får overført skatteutjamningstilskot. Det er kommunar med skatteinntekter over 100% som må avgje inntekter. Dersom nivået nasjonalt vert under nivået i statsbudsjettet er det risiko for at utjamningstilskotet vert lågare enn det me har budsjettet. Budsjettet er ikkje endra i tertialen.

For Kvam var skatteinngangen på 123,2 mnok per august mot 122,3 mnok i fjor. Det utgjer 62,7% av justert budsjett på 196,4 mnok mot 63,7% i fjor.

Kraftinntekter

Kvam herad vidaresei heimfallskraft og konsesjonskraft til spotpris. Heimfallskrafta får kommunen kjøpa til fast pris på 10,6 øre/kWh, medan konsesjonskrafta vert kjøpt av Statkraft, BKK og KK. Prisen per 17.9.15 har vore i overkant 13 øre/kWh i prognosen. I tillegg kjem andre kostnader som gebyr og grunnrenteskatt. I juni, juli og august var spotprisen under 10 øre/kWh, og kommunen fekk då ein netto kostnad på krafta istadenfor inntekter. Det er forventa at spotprisen overstig kjøpsprisane f.o.m. september, men kraftinntektene er ytterlegare redusert i 2. tertial med 2 mnok i konsesjonskraft og netto 3 mnok i heimfallsinntekter.

Estimatet for spotpris er på 19,2 øre/kWh for 2015. Per august er ca. 63% av heimfallskrafta på totalt 106.600 seld, og tilsvarande av konsesjonskrafta på totalt 60.894.

Lønsoppgjer

I 2015 er det eit såkalla mellomoppgjer, der det berre er sentrale forhandlingar for 90% av lønsmassen. Dei sentrale forhandlingane er ferdige, og tilleggga fordelt. Om lag 10% av lønsmassen har berre lokale forhandlingar. Forhandlingane finn stad i september/oktober, og resultatet er difor ikkje kjent.

Pensjonsutgifter

Pensjonsutgiftene er basert på prognosar frå pensjonsleverandørane som vert omgjort til eit prosentpåslag på lønsmassen. Det er ikkje meldt om endringar i prognosane, men nivået på utgiftene avheng av bl.a. avkastning på fondsmidlar, og vert ikkje kjent før etter årsslutt.

Rentenivå

Rentenivået til kommunen held fram med å falla i 2. tertial og. Vekta gjennomsnittrente var per 31.08.15 2,57% mot 2,71% per 31.12.14. På grunn av kommunen sitt høge gjeldsnivå (over 900 mnok), og det låge nivået på fastrentelån, har kommunen inngått ein del lengre rentebindingar. Durasjonen har auka frå 2,02 per 31.12.14 til 2,57 år per 31.08.15.

Det er teke opp 22,2 mnok i startlån frå Husbanken, og 54 mnok i nytt sertifikatlån til ei rente på 1,598%. I tillegg er det per 31.08.15 refinansiert 150 mnok i ein fastrenteavtale på 5 år til 1,615%.

Kvam herad plasserer likvide midlar frå fond og ubrukte lånemidlar i bankinnskot og direkteeigde rentebærande verdipapir utstedt av norske sparebankar. Avkastninga var justert ned til ca 2% i 1. tertial, men årsnivået har falle ytterlegare per august, og er under 1,8% (1,19% per 31.08.15). Det kan medføre at avkastninga vert endå lågare for 2015, men det er ikkje gjort endringar i nivået i 2. tertial.

Enkelt saker

I arbeidet med 2. tertial meldte einingane at rammene ser ut til å halda, men at det er utfordrande. Etter at gjennomgangen av rammene var ferdig, er det kome fram at kommunen kan få fleire nye enkelt saker som krev tiltak og relativt store ressursar. Dette er ikkje teke høgde for, og vil koma som evt. avvik i årsmeldinga for 2015 dersom einingane ikkje klarer å løysa det innanfor gjeldande rammer. Etter at kommunen vart omorganisert og ein fekk større einingar, har ein hatt større høve til å gjera grep i innanfor eininga for desse enkelt sakene.

Dei to rasperiodane i 2014 er enkelthendingar av ein storleik som påverka rekneskapen for 2014 og 2015. Utgiftene kjem både i drift- og investeringsrekneskapen. Klimaendringar aukar sannsynet for at nye slike hendingar og påfølgjande utgifter kan koma i løpet av hausten.

Innsparingskrav og -tiltak

Det er gjort nokre grep for å betra økonomien i 2015 (innsparingskrav, stillingsvurdering), men inntektsfallet er så stort og har kome så fort på, at kommunen ikkje har klart å snu om på drifta i løpet av året, og alt tyder på at Kvam herad kjem til å gå på ein skikkeleg smell i 2015. Noko skuldast eit mellombels bortfall av inntekter på VA-området, men det er ikkje tvil i at kommunen har store utfordringar med vesentleg lågare inntekter i komande økonomiplanperiode.

I samband med 1. tertial vart det lagt fram eit utkast til økonomiplan 2016-2019 med mål om å ta ned drifta med 40 mnok per år i løpet av perioden. Samstundes med 2. tertial vert det lagt fram ei ny sak for formannskapet med ein plan om ein gjennomgang av drifta til kommunen, i tillegg til nokre forvaltningsrevisjonar. Gjennomgangen er eit av tiltaka i utkast til økonomiplan. I tillegg er det lista opp ei rekkje andre tiltak i utkastet som må arbeidast med i økonomiplanperioden.

2 Endringar og risikomoment - investering

Det meste av investeringsbudsjettet gjeld spesifikke investeringsprosjekt. Det kan verta relativt store endringar i årsbudsjettet på grunn av endringar i tidspunkta for gjennomføring av prosjekta. Rådmannen har fullmakt til å forskyva prosjekt mellom budsjettår, men evt. rammeauke i prosjektet skal handsamast av heradsstyret.

Utanom investeringsprosjekt, ligg kjøp og sal av eigedomar, aksjar, formidling av Husbanklån, utlån av eigne midlar og eigenkapitalinnskot til KLP i investeringsbudsjettet.

Utlån av startlån er redusert med 9,2 mnok i 2. tertial, då det tek tid å vidareformidla Husbanklåna. I tillegg har kommunen motteke 5,6 mnok meir i avdrag på tidlegare formidla lån. Desse midlane vert sett av på øyremerka fond.

Det er stort aktivitetsnivå på eigedomsforvaltninga, og fleire eigedomar er i ferd med å verta selde, men det er ikkje gjort endringar i 2. tertial. Det kan såleis koma høgare inntekter her enn det som ligg i investeringsbudsjettet for 2015. Inntekter frå eigedomssal skal enten gå til finansiering av spesifikke investeringsprosjekt eller til bustadfeltfond.

Nye investeringsprosjekt skal i størst mogeleg grad handsamant i budsjett/økonomiplan. Hastesaker vert handsama i tertial, eller som enkeltsak ved heilt spesielle høve. Det same gjeld for utviding av prosjektrammer. I denne tertialen er det foreslått nokre endringar i rammes, og det er innarbeidd tidlegare vedtak. I tillegg vert det lagt fram 2 investeringsprosjekt som eigne vedtaksframlegg i tertialen.

I tertialen er det foreslått å utvida rammene til følgjande prosjekt:

P16153 – PC skule er foreslått utvida med 0,2 mnok inkl. mva. for å dekkja innkjøp av SMART-tavler. Tavlene var ført på drift, men oppfyller investeringskriterie. Det er difor foreslått å utvida ramma og føra utgiftene i investeringsrekneskapen.

P61120 – VA-leidning kvammapakken (Skipadalen-Tolo) er foreslått utvida med 1,15 mnok, finansiert med lån for å dekkja prisen på det innkomne tilbodet.

P61147 – Skutlabergvegen – rassikring og veg er foreslått utvida med 0,72 mnok, finansiert med fondsmidlar frå tidlegare avsette rasmidlar frå staten.

Tidlegare vedtak innarbeidd i tertial:

P19141 – Hardangerbadet utvida med 20 mnok til aksjekapital i kommunalt føretak, finansiert med lån, i tråd med vedtak.

P60153 – Vassleidning Strandebarm – er innarbeidd i tråd med 2,4 mnok i tråd med vedtaket i 1. tertial 2015.

P61158 – Utviding av vegkryss ved Nhs. VGS – finansiering er endra til overføring av midlar frå fylket (komp.midlar) i staden for lån, i tråd med vedtak i 1. tertial.

P62156 – Servicebygg Mundheim er skilt ut frå P71093 – Oppgradering Mundheim sentrum, som eige prosjekt i tråd med vedtak. I 1. tertial er det opna for at resten av midlane på P71093 kan nyttast til servicebygget, men prosjektet er førebels ikkje endra.

Andre prosjektkommentarar – framlegg til vedtak:

P61163 – Øvrige VA-Prosjekt 2015-2016. Det har tidlegare år vore nokre samleprosjekt for VA der ein har hatt ei ramme for problemstillingar som har oppstått i løpet av året. I påvente av ny plan for avløp og vatn, vart det ikkje oppretta eit slikt prosjekt for 2015. Planprogram er vedteke, men planane vert ikkje klare før i 2016. I mellomtid må det gjerast hastetiltak innanfor vatn og avløp som så langt er teke i drift. Det påfører driftsrekneskapet store utgifter, og er ikkje korrekt då dette er utgifter som er investeringar som overstig kr 100.000, og har ei levetid på over 3 år. Rådmannen ber

difor om at det vert oppretta eit prosjekt med ei ramma på 4 mnok for 2015/16 til desse tiltaka. Prosjektet vert finansiert med sjølvfinansierande lån.

P61156 – Melstveitvegen. Prosjektet vart sett på vent i 1. tertial då innkome anbod låg 1,7 mnok eksl.mva, over prosjektramma på 2,2 mnok, eksl.mva. Vegen/muren held på å gli ut, og det er ikkje mogeleg å venta lenger med å gjennomføra tiltaket. Prosjektet er ikkje innarbeidd i tertialen, men ligg som eige punkt i framlegg til vedtak.

Prosjektansvarleg listar følgjande argument for å ta med prosjektet i 2. tertial som eit hastevedtak:

- Det er ein kommunal veg til Melstveit som må vedlikehaldast.
- Deler av vegen og varamur ved Smalanosi står i fare for å rase ut, kommunen må uansett utbetre og sikre dette. Dette bør gjerast no i vinter. Ved berre gjentaking av mur og varamur kan kostnaden fort verta mellom 0,5-1 mnok, og ein vil fortsatt sitje igjen med ein dårleg og usikra standard på vegen rundt Smalanosi. Ved ei større oppgradering av vegen kjem ein fri partiet som ligg usikkert på utglidande mur. Ein vil sprengje seg inn i fjell og få eit betre underlag for vegen. Dette er ei mykje meir framtidsretta løysing.
- Ved å utbetra partiet får ein sikra dette betre for bilistar og gåande. Deler av strekket er i dag lite sikra.
- Utretting av partiet ved kryssing av bekk gjer at ein kan nytte vegen for vogntog. Dette legg til rette for bl.a. utnytting av store mengder tømmer (næringsutvikling).
- Oppgradering av det dårlegaste partiet kan også gje grunnlag for anna utvikling av Melstveitåsen.
- Så langt har ein nytta midlar til prosjektering, anbudsutlysing, HMS-plan og gjennomgang. Dette i tillegg til eigne resursar til planlegging. Nødvendige avtalar er på plass med nærliggjande grunneigarar langs vegen.
- For å prøve å redusere kostnadane, har grunneigarane også utført dugnad med personell og utstyr. Skog/vegitasjon langs planlagt fjellskjering og veglinje er rydda og køyrt bort kostnadsfritt for Kvam herad. Skulle entreprenør gjort dette hadde det fort vorte ein ekstrakostnad på kr 50 000 - 100 000.
- Ein har no til rådvelde plass for deponering av dårlege massar. For å redusere kostnader i prosjektet er det estimert at ein kan selje noko av steinen for 100 000.

3 Endringar og risikoelement – balanse

Endringar i balanserekneskapet til Kvam herad kjem som regel som ein funksjon av endringar i enten drifts- eller investeringsrekneskapet til kommunen. Eit av unntaka er nedskrivning av verdien på eit anleggsmiddel. Ordinær avskrivning på eit anleggsmiddel vert ført som motpost i driftsrekneskapen, men nedskrivning av eit anleggsmiddel vert ført mot kapitalkontoen i balansen.

Kommunen forvaltar anleggsverdiar til om lag 2 milliardar per 31.12.14. Av dette utgjorde aksjar og partar 83 mnok per 31.12.14. Dei største postane er i Kvam kraftverk AS, BKK AS og eigenkapitalinnskot KLP. Postane ligg inne til kjøpsverdi, men i samband med årsskiftet skal kommunen vurdere om verdien skal nedskrivast. Det er ikkje høve til å skriva opp anleggsmiddel til marknadsverdi. Eit viktig element i vurderinga av verdien, er kor vidt aksjekapitalen i selskapet er tapt. I 2015 er det fleire aksjar/andeler kommunen må vurdere om er tapt:

- Stiftinga Hardanger kunstsule ligg inne med 0,2 mnok. Etter at Hardanger kunstsule er avvikla, bør stiftingskapitalen nedskrivast til 0
- Norheimsund Industriservice AS ligg inne med 0,75 mnok. Rekneskapen for 2014 er ikkje offentleg avlevert endå (frist 31.8.15). Det er inngått ein avtale med Hardanger AKS om eit sal av aksjane til pålydande, men salet avventar ei avklaring på status for selskapet. Selskapet starta opp i 2013, og hadde då eit overskot på kr 63.000 og ein eigenkapital på 0,8 mnok.
- Hardanger AKS ligg med ein aksjepost på kr 10.000 frå tidlegare. Her er det vedteke at kommunen skal skyta inn ny aksjekapital, men denne skal betalast med inntektene frå salet av Norheimsund Industriservice AS, og er ikkje gjennomført endå. Hardanger AKS har hatt fleire år med underskot (sidan 2011), men viser eit overskot på 0,4 mnok i 2014.
- Norheimsund Industrier AS ligg inne med 5 mnok. Rekneskapen for 2014 er ikkje offentleg avlevert endå (frist 31.8.15), men firmaet har sidan 2009 drive med underskot. Revisjonsselskapet til Kvam herad har bedt om ei vurdering på om nedskrivning av aksjeposten i rekneskapet til Kvam herad, då rekneskapet for 2013 viser ein negativ eigenkapital på 9,1 mnok.

4 Søknadar om støtte

Kvam herad mottok jamleg søknader om støtte. Søknader vert generelt vist til politisk handsaming i samband med budsjett/økonomiplan, og ikkje handsama i tertialar eller i enkeltsaker. Dette fordi søknader om støtte stort sett går av kommunen sine ordinære driftsmidlar, og ved handsaming av enkeltsaker får ein ikkje eit heilheitleg bilete av politisk prioritering av driftsmidlane til kommunen. Slik den økonomiske stoda til kommunen er, vil tilskot til eksterne aktørar medføra ytterlegare krav til innsparingar i årsverk i drifta.

Søknader til ordinære støtte- og tilskotsordningar vert handsama for seg, innanfor egne retningslinjer og budsjettrammer.

Forskottering spelemidlar

Det er kome fleire søknader om forskottering av spelemidlar. Desse vil verta handsama i samband med budsjett 2016/økonomiplan 2016-2019.

5 Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden desember 2014 – august 2015

Tabellen under viser vedtak med økonomiske konsekvensar som er gjort av Kvam heradsstyre og formannskapet i perioden desember 2014 – august 2015. Vedtaka er innarbeidd i tertialen. Vedtaksperioden går attende til desember 2014 av di det i desembermøtet var 2 saker med økonomisk konsekvens som ikkje var del av budsjettvedtaket for 2015

Møte dato	Saknr.	Sakstittel	Vedtak i kr	Finansiering
16.12.2014	HST-121/14	Privatskular – søknad om tilskot	804.170	Næringsfond. Kr 100.000 tidlegare innvilga i HST-084/08. Lån kr 150.000, tilskot til betaling av husleige kr 354.170 og tapt stiftingskapital kr 200.000 dekkja av næringsfond. Innarbeidd i driftsbudsjett i 1. tertial.
16.12.2014	HST-122/14	Øystese Kraft AS – vidare finansiering av konsesjonssøknaden 2014-2015	100.000	Fond for «Uttak eigenkapital Kvam kraftverk», kto 25300002. Er innarbeidd i investeringsbudsjettet i 1. tertial.
24.03.2015	HST-009/15	Brannsikring av Strandebarmsheimen	1.125.000	Lånefinansiert kr 900.000 og mva.kompensasjon kr 225.000. Innarbeidd i invest.budsjett i 1. tertial
24.03.2015	HST-016/15	Tour des fjords – kommunal støtte	100.000	Næringsfond. Innarbeidd i driftsbudsjett i 1. tertial.
16.06.2015	HST-039/15	Tilskot til fylket for flygel i Kabuso	250.000	Mastefond. Innarbeidd i 2. tertial
24.08.2015	HST-057/15	Kommunal deltaking i Hardangerbadet	20.000.000	Lånefinansiert. Innarbeidd i 2. tertial.

6 Økonomisk hovudoversikt - drift

Økonomisk hovudoversikt – driftsbudsjett 2015, endringer i 2. tertial. Tal i 1.000

A. ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT, INKL. PROSJEKT						
DRIFTSINNTEKTER	Rek 2015, 2T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial	
						LN01 Brukarbetalingar
LN02 Andre sals- og leigeinntekter	25 222	45 968	45 602	55,3 %	-466	
LN03 Overføringer med krav til motyting	34 741	63 715	73 191	47,5 %	-31	
LN04 Rammetilskot frå staten	184 713	262 825	263 820	70,0 %	850	
LN05 Andre statlege overføringer	19 945	37 899	31 199	63,9 %	-4 650	
LN06 Andre overføringer	5 716	11 628	10 417	54,9 %	989	
LN07 Skatt på inntekt og formue	120 939	200 191	196 449	61,6 %	0	
LN08 Eigedomsskatt	21 497	43 000	43 000	50,0 %	0	
LN09 Andre direkte og indirekte skattar	0	3 900	3 900	0,0 %	0	
LN10 Sum driftsinntekter	B	429 339	692 456	62,1 %	-3 308	
DRIFTSUTGIFTER	Rek 2015, 2T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial	
LN11 Lønsumgifter	251 134	392 513	394 538	63,7 %	3 258	
LN12 Sosiale utgifter	77 991	116 454	115 553	67,5 %	524	
LN13 Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	56 615	78 067	79 385	71,3 %	-409	
LN14 Kjøp av tenester som erstatter kommunal tenesteproduksjon	27 963	33 539	33 070	84,6 %	30	
LN15 Overføringer	44 130	58 437	56 471	78,1 %	-1 786	
LN16 Avskrivningar	0	37 086	37 086	0,0 %	0	
LN17 Fordelte utgifter	7	-2 155	-2 155	-0,3 %	0	
LN18 Sum driftsutgifter	C	457 840	713 941	64,1 %	1 616	
LN19 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	-28 500	-21 485	-23 040	123,7 %	-4 925
EKSTERNE FINANSTRANSASJONER	Rek 2015, 2T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial	
LN20 Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	15 088	23 950	18 050	83,6 %	1 000	
LN21 Gevinst finansielle instrumenter	0	100	200	0,0 %	0	
LN23 Sum eksterne finansinntekter	E	15 088	24 050	18 250	82,7 %	1 000
LN24 Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	6 362	24 005	24 005	26,5 %	0	
LN25 Tap finansielle instrumenter	0	200	200	0,0 %	0	
LN26 Avdragsutgifter	7 035	30 200	30 200	23,3 %	0	
LN27 Utlån	0	0	0	#DIV/0!	-150	
LN28 Sum eksterne finansutgifter	F	13 397	54 405	54 405	24,6 %	-150
LN29 Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	G=E-F	1 691	-30 355	-36 155	-4,7 %	1 150
LN30 Motpost avskrivningar	0	37 086	37 086	0,0 %	0	
LN31 NETTO DRIFTSRESULTAT	I	-26 809	-14 754	-22 109	121,3 %	-3 775
AVSETNINGAR	Rek 2015, 2T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial	
LN32 Bruk av tidligare års regnskapsmessige mindreforbruk	0	1 156	1 156	0,0 %	0	
LN33 Bruk av disposisjonsfond	0	6 578	12 255	0,0 %	3 250	
LN34 Bruk av bundne fond	1 864	29 453	32 562	5,7 %	1 955	
LN35 Sum bruk av avsetningar	J	1 864	37 187	45 973	4,1 %	5 205
LN38 Avsetningar disposisjonsfond	2 500	2 640	2 640	94,7 %	0	
LN39 Avsetningar til bundne driftsfond	398	19 793	21 224	1,9 %	1 431	
LN40 Sum avsetningar	K	2 898	22 433	23 864	12,1 %	1 431
LN41 Regnskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	L=I+J-K	-27 843	0	0	#####	0

Kommentar til tabell (tal i 1.000 i tabell):

Sum driftsinntekter er redusert med 3,3 MNOK i forhold til vedteke budsjett per 1. tertial

På øyremerka tilskot frå staten er det venta ein auke på ca 1,7 mnok der 1 mnok gjeld styra tilbod i barnehage, 0,5 mnok er knytt til vidareutdanning av lærarar og 0,3 mnok til LOS ordning. Refusjonar frå andre kommunar eller fylkeskommune aukar med 0,35 mnok, 0,1 for arbeid med kommunereform og 0,25 knytt til fosterheimar. Frå fylke er det venta ein auke i overføringar til turstiar og kulturminnearbeid på til saman 0,35 mnok. Det som likevel gjer at driftsinntektene totalt sett går ned er reduksjonen i kraftinntekter på heile 5,8 mnok.

Sum driftsutgifter aukar med 1,6 MNOK

LN11 – Lønsbudsjettet på oppvekst aukar med 2,7 mnok. Dette inkluderer 0,75 mnok som er overført frå NAV i samband med tilbod til flyktningar, og auka utgifter til oppgåver finansiert med øyremerka tilskot, samt justeringar for nytt skuleår.

Teknisk eining sitt innsparingskrav på 0,6 mnok er omfordelt frå lønn til andre driftsutgifter. I stabseininga er lønnsutgiftene redusert med 0,35 mnok, dette inkluderer reduksjon i sentral kurspott på 0,2 mnok. Helse og omsorg aukar lønsbudsjettet me 0,4 mnok til psykolog stilling. Denne stillinga vert finansiert av eksterne midlar motteke i 2014.

LN12 – Auke i sosiale kostnader som fylgje av auke i lønn.

LN13 – Innsparingskravet til teknisk er fordelt mellom ulike kontoar innen kjøp av varer og tenester på om lag 0,6 mnok. Arbeid med utvikling av sakssystem for skjenkekontrollen gjev kostnadsauke på 0,15 mnok. Auken er finansiert med avsette fondsmidlar.

LN15 – Kostnader til bidrag livsopphald flyktning er redusert på Nav og midlane er overført til oppvekst (0,75 mnok) til styrking av opplæringstilbodet. Reduksjonen i kraftinntektene fører med seg ein reduksjon i heimfallsskatt på 0,8 mnok. Tilskot til flygel i Kabuso aukar overføringane til fylket med 0,25 mnok. Budsjettet for utbetaling av komp.midlar frå fylket er redusert med 0,5 mnok.

Eksterne finanstransaksjoner aukar med 1,15 mnok.

Utbytte frå Kvam kraftverk og BKK var samla redusert med 1 mnok for mykje i 1. tertial.

Etter nedlegginga av HAKU vert vedtak (HST-121/14) om lån til HAKU reversert med kr 150.000.

Netto driftsresultat etter 2. tertial er 3,8 MNOK dårlegare enn justert budsjett 2015 etter 1. tertial.

Fondsdisponeringar

LN33 – Tilskot til flygel (0,25 mnok) vert dekkja av Mastefondet. Meirforbruk på 3,0 mnok på 2. tertial vert dekkja av disposisjonsfond.

LN34 – Budsjettet er justert for bruk av bundne fond til større og mindre prosjekt som samhandlingsreform, etablering av KFL, ungdomstrinnet i utvikling, velferdsteknologi, psykologstilling, kommunereform, utvikling av sakssystem, VAR og bruk av avsette gåver. Bruk av næringsfond til lån til HAKU, er reversert saman med kompensasjonsmidlar frå fylket på 0,5 mnok. Netto er budsjett for bruk av bundne fond auka med 2 mnok.

LN39 – Det er motteke 0,25 mnok i kompensasjonsmidlar arbeidsgjevaravgift til turstiar. Midlane er tidlegare forskotert av kommunen og vert derfor avsett til næringsfondet. Arbeidet med kulturminneplanen kjem ikkje i gang i 2015, inntekt på 0,2 mnok vert avsett til fond. Ekstra skjønsmidlar til samhandlingsreforma og velferdsteknologi på 0,85 mnok vert avsett til bundne fond, samt gåver til PLO på 0,1 mnok.

7 Rammeområda - drift

Tabellen under viser hovudoversikt drift fordelt på vedteke KOSTRA-tema for Kvam herad. Tal i 1.000

Hovudoversikt drift 2015 (ekskl. sos.kost og avskr.) Fordelt på Kostra-tema							
	Forbruk tom 2.tertial 2015	Forbruk i % tom 2.tertial	Opphavleg budsjett		2. tertial 2015		
Tema (i 1000 kr)	Netto forbruk 2015	Netto	Brt. utg. 2015	Netto utg 2015	Brt. utg. 2015	Netto utg 2015	Endring 2. tertial
Politisk verksemd	1 802	40 %	4 586	4 455	4 886	4 755	0
Adm. og fellesutgifter	21 533	71 %	38 675	30 508	38 425	29 919	-311
Barnehagar	31 894	66 %	61 765	48 123	61 263	46 642	-1 474
Grunnskule	71 607	70 %	117 222	101 800	117 580	100 576	923
Kommunehelse	15 500	65 %	31 596	23 893	30 168	23 452	-793
Helse- og omsorgstenesta	90 157	71 %	164 718	127 318	166 865	118 808	287
Sosialteneste og NAV	17 084	64 %	28 539	26 564	30 485	26 344	-87
Barnevern	9 454	56 %	17 985	16 949	17 882	16 596	-349
Bustader	(4 953)	80 %	8 433	-6 229	8 440	-6 222	-11
Plan	9 955	209 %	13 490	4 774	13 391	4 675	-60
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	(2 690)	22 %	19 602	-12 487	18 176	-3 917	4 960
Brann og ulykkesvern	5 040	90 %	7 624	5 625	7 556	5 557	-2
Samferdsle og grøntanlegg	10 857	107 %	14 212	10 176	15 005	10 745	-207
Vatn avløp og renovasjon/avfall	1 706	-12 %	28 323	-14 686	28 470	-14 613	0
Kultur	12 293	80 %	25 857	15 385	26 272	15 285	0
Kyrkje	3 486	67 %	5 220	5 203	5 220	5 203	0
Skatt og rammetilskot	(341 592)	65 %	0	-529 075	850	-525 478	0
Finans	(1 448)	-5 %	52 865	26 405	52 865	27 278	-3 400
Komp. For mva i investring	-	#DIV/o!	0	0	0	0	0
Årets resultat	-		0	-1 156	0	-1 156	0
Motpost avskrivningar	-	#DIV/o!	0	0	0	0	0
Sum			640 711	-116 454	643 800	-115 553	-524

2. tertial 2015 viser nytt budsjett etter endringar i perioden februar til august 2015. Opphavleg budsjett viser vedteke budsjett i HST inkludert justeringar vedteke i budsjettmøtet.

Normalforbruket per 2. tertial er 63,2% på fastløn og 66,7% for jamne utgifter. På grunn av at dei store utgiftene og inntektene ikkje kjem jamleg gjennom året, vil forbruksprosenten ofte avvike frå normalforbruket.

Andre opplysningar:

Alle sosiale utgifter er tekne ut av tabellen. Budsjettjusteringar på bakgrunn av nye prognosar frå pensjonsselskapa kan medføre store endringane på det enkelte rammeområde. Sidan dette er kostnader som einingane ikkje kan påverke direkte, vert dei halde utanfor denne tabellen. Dei sosiale kostnadene inkluderer pensjon, premieavvik på pensjon, gruppelivsforsikring, arbeidsgjevaravgift, premieavvik av arbeidsgjevaravgift og redusert arbeidsgjevaravgift av trygderefusjon.

Dei vesentlege endringane i lønsvivå vert difor kommentert pr. tema, medan sosiale utgifter vert kommentert for seg.

I 2. tertial 2015 vert alle endringar på rammeområde samla i ein tabell. Endringane vert ikkje spesifisert på den enkelte funksjon i eigne tabellar for kvart område.

Forklaringar til endringar i budsjett etter 2.tertial 2015:

På tvers av rammeområda: . I 1. tertial vart det lagt inn krav om innsparingar på 5,0 mnok fordelt på dei ulike einingane. I 2.tertial er mange av desse krava konkretisert nærmare, noko som medfører justeringar både på tvers av og innanfor rammeområda. I tillegg er det gjort ytterlegare innsparingar i Stab og Oppvekst.

Administrasjon: Det er gjort ytterlegare innsparing på administrative utgifter på 0,3 mnok i tertialen.

Barnehage: Inntektene aukar som fylgje av auke i øyremarka tilskot frå IMDIR på 1 mnok.

Omfordeling av midlar på nytt skule- og barnehageår medfører kostnadsreduksjon på barnehage på 0,5 mnok.

Grunnskule: Omfordeling av innsparingstiltak, tilskotsmidlar og nytt skule- og barnehageår, medfører endringar i ressursbehovet i skule. For hausten 2015 utgjer det ein netto kostnadsauke på 0,9 mnok.

Kommunehelse: Tilskot på 0,6 mnok til grannhjelpa er overført frå funksjon 233 til 234. Lønsutgifter er redusert med 0,1 mnok og fordelt til andre rammeområde innan oppvekst.

Helse og omsorg: Tilskot til grannhjelpa er overført frå funksjon 233 til 234 med 0,6. Sentral kurspott er redusert med 0,2 mnok. I tillegg er budsjettet justert for auke i bruk av bundne fond.

Sosialtenesten og NAV: Auke i bruk av bundne fond.

Barnevern: Utgifter til fosterheimgodgjersle er justert ned med 0,1 mnok, samtidig som refusjonar frå andre kommunar aukar med 0,25 mnok.

Plan: Fordeling av rammeinnsparing.

Næringstøtte og kommunal forretningsdrift: Reduksjon i kraftinntekter utgjer netto 5,0 mnok.

Samferdsel: Fordeling av rammeinnsparing.

Finans: Auke i aksjeutbytte frå BKK/KK på 1,0 mnok i forhold til justert budsjett 2015. Bruk av disposisjonsfond aukar med 3,0 mnok som fylgje av meirforbruk etter budsjettjusteringar på 2.tertial 2015. Fordeling av innsparingskrav i Teknisk eining var i fyrste omgang ført på ein fellesteneste, men er redusert her, og fordelt på andre KOSTRA-tema (0,6 mnok).

7.1 Rammeområde, sosiale kostnader

Sosiale kostnader inkludert premieavvik						
	Rek 14 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2015	Forbruk i % tom 2.tertial	2.tertial 2015 rev. budsjett	Opphavleg bud 2015	Endring 2.tert. 2015
Politisk verksemd	482	247	50 %	499	521	0
Adm. og fellesutgifter	-1 997	4 631	45 %	10 183	4 890	0
Barnehagar	16 522	10 918	73 %	15 047	16 219	-39
Grunnskule	29 704	18 709	69 %	26 953	27 341	317
Kommunehelse	5 361	3 190	66 %	4 835	5 547	50
Pleie- og omsorgstenesta	47 497	29 506	71 %	41 320	44 702	130
Sosialteneste og NAV	1 966	1 657	67 %	2 459	2 146	75
Barnevern	2 820	1 674	53 %	3 173	3 345	1
Bustader	766	636	90 %	709	734	0
Plan	2 605	1 541	68 %	2 256	2 414	0
Næringsstøtte og komm. forretningsdri	609	342	65 %	526	564	0
Brann og ulykkesvern	1 694	1 060	73 %	1 459	1 559	0
Samferdsle og grøntanlegg	1 386	1 787	137 %	1 305	1 389	-10
Vatn avløp og renovasjon/avfall	1 797	651	40 %	1 609	1 682	0
Kultur	3 343	1 978	62 %	3 166	3 344	0
Kyrkje	86	44	80 %	55	58	0
Totalt	114 641	78 571	68 %	115 553	116 454	524

Sosiale kostnader er ikkje justert for nye prognosar frå pensjonsselskapa, men det er nokon mindre endringar som fylgje av justeringar mellom lønn og driftskostnader.

8 Økonomisk hovedoversikt - investering

Økonomisk hovedoversikt – investeringsbudsjett 2015, endringer i 2. tertial. Tal i 1.000

INVESTERINGSINNTEKTER		Rek 2015, 2T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 2. tertial	Endring 2. tertial	
LN01	Sal av driftsmidler og fast eiendom	2 717	2 100	2 100	0	
LN02	Andre salgsinntekter	1 286	0	0	0	
LN03	Refusjoner	3 854	14 264	14 264	0	
LN04	Kompensasjon for mva	4 067	16 094	19 253	23	
LN06	Andre overføringer	0	1 500	2 440	940	
LN08	Sum inntekter	L	11 924	33 959	38 057	963
INVESTERINGSUTGIFTER						
LN09	Lønnsutgifter	148	176	176	0	
LN10	Sosiale utgifter	22	65	65	0	
LN11	Kjøp av varer og tenester i kommunal egenproduksjon	44 364	193 674	212 315	4 543	
LN12	Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	1 500	1 500	0	
LN13	Overføringer	6 092	19 042	22 201	23	
LN14	Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	
LN16	Sum utgifter	M	50 627	214 458	236 257	4 566
FINANSUTGIFTER						
LN17	Avdragsutgifter	1 463	2 000	2 600	600	
LN18	Utlån	8 480	20 000	13 100	-9 200	
LN19	Kjøp av aksjer og andeler	1 645	1 700	21 700	20 000	
LN21	Avsatt til ubundne investeringsfond	1 747	2 100	2 100	0	
LN22	Avsetninger til bundne fond	0	3 764	8 764	5 000	
LN23	Sum finanstransaksjoner	N	13 335	29 564	48 264	16 400
LN24	Finanseringsbehov	O=M+N-L	52 039	210 063	246 464	20 003
FINANSIERING						
LN25	Bruk av lån	16 710	176 873	206 449	14 278	
LN27	Mottekne avdrag på utlån	6 632	2 000	7 600	5 600	
LN31	Bruk av bundne driftsfond	3 970	9 470	10 595	125	
LN32	Bruk av ubundne investeringsfond	1 695	19 520	19 620	0	
LN33	Bruk av bundne investeringsfond	0	2 200	2 200	0	
LN34	Sum finansiering	R	29 007	210 063	246 464	20 003
LN35	Udekket/udisponert		23 031	0	0	0

Kommentar til investeringsrekneskapen (tal i tabell i 1.000):

Sum investeringsinntekter auka med 1 mnok i forhold til vedteke budsjett 1. tertial

Auken i inntekter kjem av auke i mva.kompensasjon på ulike investeringsprosjekt (inntekt LN04, utgift LN13). Overføringsinntektene er auka med dei private tilskota til servicebygg på Mundheim (0,7 mnok) og kompensasjonstilskot til vegkryss Norheimsund VGS (0,24 mnok).

Sum investeringsutgifter er auka med 4,6 mnok i forhold til vedteke budsjett 1. tertial

Auken i utgifter gjeld auka rammer til utviding av prosjektrammer (P16153 – PC Skule, P61120 – Kvammapakken og P61147 Skutlabergvegen) og innarbeiding av tidlegare vedtekne prosjekt (P60153 – Vassledning Strandebarm, P62156 Servicebygg Mundheim/P71093-Oppgradering Mundheim

sentrum). Viser til kapittel om endringar og risikomoment – investering og prosjektoversikt for detaljar.

Sum finanstransaksjonar er auka med 16,4 mnok i forhold til vedteke budsjett 1. tertial

Nedbetaling av Husbanklån må aukast litt i høve auka låneomfang, og er foreslått auka med 0,6 mnok i tertialen. Vidareformidling av startlån er redusert med 9,2 mnok. Kjøp av aksjar er auka med 20 mnok for etablering av kommunalt føretak, P19141 – Hardangerbadet.

Sum finansiering er auka med 20 mnok i forhold til vedteke budsjett 1. tertial

LN23 - Bruk av lån er auka med 23,5 mnok til prosjekt, der 20 mnok av desse gjeld P19141 – Hardangerbadet. Lånebehovet er redusert med 9,2 mnok til vidareformidling av startlån

LN27 – Mottekne avdrag på utlån, gjeld ekstraordinær innbetaling av startlån (5 mnok) og ordinære avdrag på startlån (0,6 mnok).

LN31 – Bruk av budne driftsfond er auka med rasmidlar til Skutlabergvegen (P61147, 0,6 mnok) og redusert med 0,45 mnok for korrigering av finansiering av dei to Mundheims-prosjekta (P62156/P71093).

9 Prosjektoversikt

I prosjektoversikten nedanfor er mva.kompensasjon og evt. sjukerefusjon trekt ut.

Tekst	Forbruk totalt per 2015	Forbruk 2015	Bud T.o.m 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Totalramme (inkl. fondsavsetning)	Rest på total ramme
Sum nye prosjekt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P15083 0* Turistveg Steinsdalen	10 177	0	10 097	0	0	0	0	10 097	-80
P70132 1* Reg.plan Tokagjelet-Ungd.heimen	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P70133 1* Reg.plan NAF-Eikedalen	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P70134 1*Reguleringsplan Busdalen/Grustaket	693	297	750	0	0	0	0	750	57
P70151 1* Ei dør - Hardanger Fartøyversenter	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P70152 1* Damveg Ålvik	2 500	2 500	0	2 500	0	0	0	2 500	0
P71091 1* Kompensasjonsmidlar tettstadutvikling Ålvik	1 312	0	1 600	2 550	0	0	0	4 150	2 838
P71095 1* Reguleringsplan Håfjellstunnel	472	102	694	56	0	0	0	750	278
P71096 1* Reguleringsplan Fykkesund bru - Steinstø	46	0	200	0	0	0	2 000	2 200	2 154
P71101 1* Straumen - Båthamna Nhs. aust (HST-173/08)	1 348	13	1 450	50	0	0	0	1 500	152
Sum aktive driftsprosjekt	16 548	2 912	14 791	8 156	0	0	2 000	24 947	8 399
K60032 0* Kjøp av ICA tomt	12 582	12 558	0	12 558	0	0	0	12 558	-24
P13151 0* IT-investeringar 2015	775	775	0	1 440	0	0	0	1 440	665
P13161 0* IT-investeringar 2016	0	0	0	0	1 440	0	0	1 440	1 440
P13171 0* IT-investeringar 2017	0	0	0	0	0	1 440	0	1 440	1 440
P16151 0* Aggregat IT-system	12	12	0	800	0	0	0	800	788
P16152 0* Telefon- og varslingssystem	0	0	0	800	800	0	0	1 600	1 600
P16153 0* PC skule	767	767	0	768	0	0	0	768	1
P16154 0* PC PLO	203	203	0	400	0	0	0	400	197
P16181 0* IT-investeringar 2018	0	0	0	0	0	0	1 440	1 440	1 440
P17141 0* Kjøp av modulbygg	0	0	0	1 600	0	0	0	1 600	1 600
P18131 0* Portal- og administrasjonsprogram	1 131	96	1 100	400	0	0	0	1 500	369
P18133 0* Heilelektronisk arkiv	418	418	0	1 500	0	0	0	1 500	1 082
P19092 0* Øystese Kraft AS	149	50	120	0	0	0	0	120	-30
P19141 Hardangerbadet	2 098	598	2 000	20 500	0	0	0	22 500	20 402
P60024 0* Bustadfelt - Grodalsåsen, Mikjelsgarden AS	639	0	550	8 900	0	0	0	9 450	8 811
P60025 0* Utbyggingsavtale Grodalsåsen	0	0	0	970	0	0	0	970	970
P60094 0* Komp.midlar veg - avkjøring industriområde St.d	465	49	500	500	500	0	0	1 500	1 035
P60096 0* Komp.midlar veg - Skjering, Bakka	0	0	0	2 500	0	0	0	2 500	2 500
P60134 0* Familie- og læringssenter	0	0	0	10 000	0	0	0	10 000	10 000
P60151 0* Asfaltering 2015	544	544	0	1 500	0	0	0	1 500	956
P60152 0* Oppgradering bygg 2015	128	128	0	1 000	0	0	0	1 000	872
P60156 0* Fornyng teknisk utstyr 2015	1 186	1 186	0	670	0	0	0	670	-516
P60161 0* Asfaltering 2016	0	0	0	0	1 500	0	0	1 500	1 500
P60162 0* Oppgradering bygg 2016	0	0	0	0	1 000	0	0	1 000	1 000
P60166 0* Fornyng teknisk utstyr 2016	0	0	0	0	500	0	0	500	500
P60171 0* Asfaltering 2017	0	0	0	0	0	1 500	0	1 500	1 500
P60172 0* Oppgradering bygg 2017	0	0	0	0	0	1 000	0	1 000	1 000
P60173 0* Fornyng teknisk utstyr 2017	0	0	0	0	0	500	0	500	500
P60181 0* Asfaltering 2018	0	0	0	0	0	0	1 500	1 500	1 500
P60182 0* Fornyng teknisk utstyr 2018	0	0	0	0	0	0	500	500	500
P61132 0* Bru Steinsdalsfossen	1 633	0	1 600	0	0	0	0	1 600	-33
P61142 0* Næringsareal Mo	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61143 0* Veg Sandvenhagen/Sæland	70	70	0	2 400	0	0	0	2 400	2 330
P61145 0* Trafikksikringsiltak - HST-132/12	301	291	0	750	0	0	0	750	449
P61151 0* Kryss Tolo - Buspareklubben	2	2	0	1 600	1 600	0	0	3 200	3 198
P61152 0* Bruprosjekt - Netelandsbrua	157	157	0	2 000	0	0	0	2 000	1 843
P61153 0* Parkering Bjørketeigen	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P61155 0* Rassikring - murar og fjell	366	366	0	1 000	0	0	0	1 000	634
P61156 0* Melstveitvegen	58	58	0	2 200	0	0	0	2 200	2 142
P61158 0* Utviding av vegkryss ved Nhs. VGS	200	200	0	240	0	0	0	240	40
P62132 0* Bårehus Øystese	149	25	120	4 080	0	0	0	4 200	4 051
P62141 0* Opprusting Storeteigen	944	771	100	720	0	0	0	820	-124
P62142 0* Brannsikring "Grøne bygget"	240	79	170	208	0	0	0	378	138
P62151 0* Kjøp av veg/grunn Vikøyvejo	1 700	1 700	0	2 300	0	0	0	2 300	600
P62152 0* Rømmingsveg rådhuset	0	0	0	0	400	0	0	400	400
P62153 0* Oppgr. av område/bygg teknisk Sandven	45	45	0	2 000	0	0	0	2 000	1 955
P62155 0* Branntryggleik Strandebarmsheimen	12	12	0	900	0	0	0	900	888
P62156 0* Servicebygg Mundheim	0	0	0	900	0	0	0	900	900
P62181 0* Oppgradering bygg 2018	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000
P70131 0* Skyttebane Vangdalsåsen	9 551	9 002	1 200	11 800	0	0	0	13 000	3 449
P71092 0* Strandvegen (HST 048/09)	32 360	44	29 521	3 100	0	0	0	32 621	261
P71093 0* Oppgradering Mundheim sentrum	10	0	22	240	0	0	0	262	252
P72110 0* Kjøp av tomt til Næringsformål	5 551	0	7 500	0	0	0	0	7 500	1 949
Sum aktive investeringsprosjekt	74 446	30 206	44 502	106 243	7 740	4 440	4 440	167 365	92 919

Tekst	Forbruk totalt per 2015	Forbruk 2015	Bud T.o.m 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Total- ramme (inkl. fonds- avsetning)	Rest på total ramme
P90074 0* Norheimsund barneskule	109 181	727	100 830	0	0	0	0	100 830	-8 351
P90131 0* Ålvik skule	1 936	498	2 500	9 621	28 004	0	0	40 125	38 189
P90132 0* Strandebarmskule -ferdigstilling	1 535	199	1 200	400	0	0	0	1 600	65
P91140 0* Barnehage - Felles	2 789	1 288	1 100	9 600	2 000	0	0	12 700	9 911
P91141 0* Barnehage - Strandebarms	943	943	0	7 000	8 000	0	0	15 000	14 057
P91142 0* Barnehage - Tørvikbygd	1 005	1 000	100	16 600	0	0	0	16 700	15 695
P91143 0* Barnehage - Norheimsund	1 899	995	1 000	23 500	15 000	0	0	39 500	37 601
P91144 0* Barnehage - Øystese	4 748	4 184	0	14 100	20 000	0	0	34 100	29 352
Sum aktive skule- og barnehageprosjekt	124 037	9 832	106 730	80 821	73 004	0	0	260 555	136 518
P60153 0* Vassledning Strandebarms	0	0	0	2 400	0	0	0	2 400	2 400
P60157 0* Fornyning teknisk utstyr VAR 2015	165	165	0	500	0	0	0	500	335
P60158 0* VA Høgdebasseng Ålvik	0	0	0	1 200	0	0	0	1 200	1 200
P60159 0* VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentr. - Str	10	10	0	3 200	0	0	0	3 200	3 190
P60174 0* Fornyning teknisk utstyr VAR 2017	0	0	0	0	0	500	0	500	500
P60183 0* Fornyning teknisk utstyr VAR 2018	0	0	0	0	0	0	500	500	500
P61073 0* Ny pumpestasjon P5, Tolo	182	0	183	1 818	0	0	0	2 000	1 818
P61081 0* Utsleppsanering Evjo, Øystese	130	0	853	1 787	0	0	0	2 640	2 510
P61082 0* VA-anlegg mot Eikedalen	27 387	1 850	25 000	2 200	0	0	0	27 200	-187
P61083 0* Oppgradering vassverk Kvamskogen	23 995	92	24 250	0	0	0	0	24 250	255
P61091 0* Felles slamavskiljar Vikøy	0	0	0	750	750	0	0	1 500	1 500
P61102 0* Vasssleidning Torpe, vidareføring	1 400	1 250	4 020	4 480	0	0	0	8 500	7 100
P61111 0* Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	1 131	563	3 528	4 472	0	0	0	8 000	6 869
P61113 0* Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	671	0	2 000	1 000	500	0	0	3 500	2 829
P61114 1* Oppdatering vassforsyningsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61115 0* Sanering VA Skutlalia	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61116 0* Sanering Norheim	66	22	43	957	0	0	0	1 000	934
P61117 1* Oppdatering avløpsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61118 0* Reserveforsyning vatn	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000	2 000
P61119 0* VA-leidning Kvammapakken (Nes - Skipadalen)	3 791	7	3 700	300	0	0	0	4 000	209
P61120 0* VA-leidning Kvammapakken (Skipadalen - Tolo)	1 519	1 202	150	5 000	0	0	0	5 150	3 631
P61146 0* Prosjektering VA-infrastruktur Tolomarka	50	50	0	150	0	0	0	150	100
P61147 0* Skutlbergvegen - rassikring og veg	2 488	2 488	0	5 075	0	0	0	5 075	2 587
P61148 0* Vasssleidning Torpevegen, veg- og murarbeid	1 899	1 899	0	6 500	0	0	0	6 500	4 601
P61154 0* Sanering Norheimsund (Haldeplassen - Straumer	109	109	0	500	0	0	0	500	391
P61159 0* VA-pumpestasjon ved Fartøyvernsenteret	0	0	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
P61161 0* Kloakksanering Ålvik	0	0	0	0	500	0	0	500	500
Sum aktive VA-prosjekt	64 994	9 707	63 726	47 789	2 750	500	500	115 265	50 271
Sum aktive prosjekt	280 025	52 658	229 748	243 009	83 494	4 940	6 940	568 132	288 108

9.1 Nye prosjekt i tertialen

Det er ingen nye prosjekt i 2. tertial.

9.2 Endra prosjektrammer i tertialen – innarbeiding av tidlegare vedtak

P16153 – PC skule - rammeutviding

Prosjektet vert utvida med 0,2 mnok til dekking av innkjøp av 5 SMART-tavler. Tavlene var ført på drift, men oppfyller investeringskriterie. Det er difor foreslått å utvida ramma og føra utgiftene i investeringsrekneskapen. Lånefinansiert.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån	Kr	600 000	Kr	768 000
Bruk av mva.kompensasjon	Kr	150 000	kr	192 000
Sum finansiering	Kr	750 000	kr	960 000

P19141 – Hardangerbadet – tidlegare vedtak

Prosjektet vert utvida med 20 mnok til oppretting av eit kommunalt føretak, i tråd med tidlegare vedta. Lånefinansiert.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån	Kr	0	Kr	20 000 000
Bruk av disposisjonsfond (Mastefond)	Kr	2 000 000	kr	2 500 000
Sum finansiering	Kr	2 000 000	kr	22 500 000

P60153 – Vassleiding Strandebarm – tidlegare vedtak

Prosjektet er lagt inn med 2,4 mnok, i tråd med tidlegare vedta. Lånefinansiert.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån (sjølvfinansierande)	Kr	0	Kr	2 400 000
Sum finansiering	Kr	0	kr	2 400 000

P61120 – VA-leidning Kvammapakken (Skipadalen-Tolo) – rammeutviding

Ramme er foreslått utvida med 1,15 mnok då innkomne anbod ligg over det som tidlegare er lagt inn som ramme. Lånefinansiert.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån (sjølvfinansierande)	Kr	4 000 000	Kr	5 150 000
Sum finansiering	Kr	4 000 000	kr	5 150 000

P61147 – Skutlabergvegen – rassikring og veg - rammeutviding

Prosjektet er foreslått utvida med 0,7 mnok til auka utgifter i prosjektet, til ei ramma på 6,3 mnok. Rammeutvidinga vert finansiert med rasmidlar frå staten, som vart avsett på fondskonto i 2014.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån	Kr	3 500 000	Kr	3 500 000
Bruk av mva.kompensasjon	Kr	1 125 000	kr	1 268 750
Bruk av bundne fondsmidlar	Kr	1 000 000	Kr	1 575 000
Sum finansiering	Kr	5 625 000	kr	6 343 750

P61158 – Utviding av vegkryss ved Nhs VGS – tidlegare vedtak

Finansieringa av prosjektet vert endra frå lån til kompensasjonsmidlar, i tråd med vedtak i 1. tertial.

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån	Kr	240 000	Kr	0
Bruk av kompensasjonsmidlar frå fylket	Kr	0	kr	240 000
Sum finansiering	Kr	240 000	kr	240 000

P62156 – Servicebygg Mundheim – tidlegare vedtak

Prosjektet er skilt ut frå P71093 – Oppgradering Mundheim sentrum, og justert for dei private tilskota (0,5 mnok frå næringsråd og 0,2 mnok frå fylket).

Finansiering:

Endring	Ramme før endring		Ny ramme etter endring	
Tilskot frå Kvam næringsråd	Kr	0	Kr	500 000
Tilskot frå fylket	Kr	0	kr	200 000
Bruk av investeringsfond (Bustadfelt)	Kr	0	Kr	200 000
Sum finansiering	Kr	0	kr	900 000

10 Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 110/14

Nummer	Tekst	Status
1 Hovudstrategi for Kvam herad	<p>a. Kvam herad skal i tillegg til lovpålagte oppgåver og servicetenester til innbyggjarane arbeida for vekst i folketalet, auka sysselsetjing og verdiskaping. For å auka interessa for Kvam herad som etableringsstad med bustadbygging og næringsverksemd, er arealdisponering og eit godt vegnett internt og ut av heradet viktig. Vidare skal Kvam herad vera ein ja-kommune, vera service- og løysningsorienterte og med fokus på positive haldningar i alt arbeid og i all kontakt utad. Kvam herad er i dag eit fleirkulturelt samfunn, som skal ha stort fokus på likestilling og integrering.</p>	<p>Ny visjon og strategi er presentert blant anna i samfunnsdelen av kommuneplanen som er sendt ut på høyring, og lagt til grunn i det omfattande planarbeidet som er under arbeid, til høyring eller nyleg ferdigstilt.</p> <p>Planarbeidet til kommunen er viktige verktøy for å gjennomføra hovudstrategien til Kvam herad.</p> <p>Helse- og omsorgsplan og integreringsplan er sendt til politisk handsaming.</p> <p>Ny næringsplan er ferdig handsama.</p>
	<p>b. Kvam herad skal ha ein sunn økonomi. Rådmannen skal arbeida for å minimera utgifter og maksimera inntekter for lovpålagde tenester og andre tenester som vert prioritert av Kvam heradsstyre. Servicenivået for ikkje-lovpålagde tenester skal vurderast som innsparingstiltak.</p>	<p>Stort fall i frie inntekter skapar ytterlegare økonomiske utfordringar. Framlegg til innsparingstiltak er presentert i eiga sak «Utkast til økonomiplan 2016-2019».</p>
	<p>c. Planarbeidet i 2015 skal utførast ihht vedteken planstrategi og -program.</p>	<p>Sjå punkt a.</p>
2. Skatt på eige og inntekt	<p>Skatt på eige og inntekt vil verta utlikna med maksimalsatsane.</p>	<p>Lagt til grunn i skatterekneskapen.</p>
3 Skattemargin	<p>Avsetnad til skattemargin er 10%.</p>	<p>Lagt til grunn i skatterekneskapen.</p>

<p>4. Eigedomsskatt 2015</p>	<p>a) Med heimel for utskriving i medhald av Eigedomsskattelova § 2 og 3, skal eigedomsskatten i 2015 gjelda heile heradet.</p> <p>b) Eigedomsskattesatsen i 2015 vert 7,0 promille i samsvar med eigedomsskattelova § 11, fyrste ledd.</p> <p>c) Differensiering: I medhald av eigedomsskattelova § 12 bokstav a, vert skattesatsen (skattøyre) for bustader og fritidshus sett til 4 promille.</p> <p>d) Botnfrådrag: Det vert ikkje gjeve botnfrådrag på bustaddelen i eigedomar/fritidseigedomar.</p> <p>e) Fritak for eigedomar etter eigedomsskattelova § 7 vert gjeve for eigedomar som fell inn under § 7 a (Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten) og § 7 b (bygning som har historisk verde).</p> <p>f) Nyoppført bygning som vert nytta til husværeveit etter søknad fritaken for eigedomsskatt etter eigedomsskattelova i § 7 i 5 år frå den tida bygningen vart ferdig eller heradsstyret endrar eller opphevar fritaket.</p> <p>g) Takstvedtekter for eigedomsskatt i Kvam herad vedteke i heradsstyre 18.12.2012 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2015, jf. Eigedomsskattelova §10.</p>	<p>Punkt a-g er lagt til grunn for utfakturering av eigedomsskatt</p>
-------------------------------------	---	---

5. Låneopptak	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om opptak av nye obligasjonslån, sertifikatlån eller andre lån til finansiering av investeringsprosjekt etter kvart som dei vert vedtekne, samt å avtala nærare lånetidspunkt og lånevilkår, og underteikne lånekontraktar. Lånebehovet for 2015 er på 175 mill.kr med fråtrekk av ubrukne lånemidlar pr. 1.1.2015.	Ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2015 utgjorde 120,9 mill.kr, dvs. at behovet for nye lån var ca 56 mill.kr. Lånebehovet auka tertialane, men på grunn av sannsynlege tidsforskyvingar, er ikkje låneopptaket foreslått auka. Det er teke opp eit lån på 54 mill.kr.
6. Husbanklån	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtale med Husbanken om inntil 20,0 mill. kr. i lån til vidare utlån (Startlån).	Kvam herad fekk tildelt 5 mnok i midlar i 2014, men dei vart ikkje utbetalt før i 2015. For 2015 har kommunen fått tildelt 17,2 mnok, og vedtaket er endra til 22,2 mnok for 2015 i 1. tertial.
7. Refinansiering	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om refinansiering av eksisterande lån, til å inngå avtale om lånetidspunkt og lånevilkår, samt underteikne lånekontraktar.	Det er refinansiert 150 mnok per april. Det står att refinansiering i 2015 på 110 mnok.
8. Låneavdrag	Det skal betalast 30,2 mill.kr i avdrag i 2015. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålsteneleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.	Det er betalt 7 mnok i avdrag per 2. tertial.
9. Trekkrett	I følgje vedteken plasseringsstrategi for Kvam herad vert det vedteke å oppretthalde trekkrett i kontosystemet til Kvam herad. Trekkretten for 2015 skal vera på inntil 40 mill.kr.	Trekkretten har vore nytta i korte periodar.
10. Delegeringsreglement	Budsjettet for 2015 er definert gjennom obligatoriske hovudoversikter for drift og investering. Rådmannen får fullmakt til å fordela ramma i samsvar med underliggjande dokumentet og tabellar. Prosjekt vert vedtekne i særskilde tabellar.	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
11. Justering av prosjekt i tid	Rådmannen får fullmakt til å justera budsjetta for prosjekt i høve til endringar i tid.	Eventuelle justeringar er omtala i eige kapittel i tertialen.

12. Prisar og gebyr	Avgiftsbudsjett og kommunale gebyr vert vedteke i samsvar med føresetnader i eiga sak.	Det var ikkje gjort endringar i pris- og gebyrheftet.
13. Kjøp av eigedomar	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om kjøp av eigedomar på inntil 4 mill.kr.	Fullmakta er nytta til eit kjøp av bustadhus til utleige til i overkant av 2 mnok.
14. Krisesituasjonar	Rådmannen får fullmakt til å omdisponera ressursar for opp til 2 mill.kr som strakstiltak i eventuelle krisesituasjonar.	Fullmakta er førebels ikkje nytta.
15. Kraftinntekter	Heimfallsinntekter og sal av konsesjonskraft utover opprinneleg budsjett for 2015, skal setjast av i eit kraftfond.	Prognosane viser ein kraftig reduksjon i inntektene, og ingen avsetning.
16. Oppbygging av disposisjonsfond	For å gjera økonomien til Kvam herad meir robust i møte med større, uventa endringar i kommuneøkonomien, skal kommuen byggja opp disposisjonsfond tilsvarande 4% av driftsutgiftene.	Det er ikkje funne rom for oppbygging av disposisjonsfond. Tvert om er det foreslått å nytta om lag 2,4 mnok av disp.fond til finansiering av drifta (1,9) og av P19141 – Hardangerbadet (0,5) i 1. tertial og 0,25 mnok til finansiering av flygel i Kabuso. I 2. tertial er det vidare brukt 3 mnok til finansiering av drifta.
17. Vurdering av avgiftsområde	Rådmannen skal utgreia samanslåing av dei to avgiftsområda for VA; Kvam og Kvamskogen.	Ein rapport er utarbeidd, og vil verta teken opp i samband med budsjettarbeidet.
18. Flyktingar	Kvam herad presiserer tidlegare vedtak om antal på 15 flyktingar pr. år til å innbefatta familiegjenforening	I samband med aktuell flyktningsituasjon og ny integreringsplan, vart talet auka i 1. tertial til 25 per år, inkl. fam.gjenforening.

<p>19. Helse og omsorg</p>	<p>Den pressa situasjonen i eining helse og omsorg gjer det nødvendig med ei auke i ramma til sektoren på kr 3,0 mill. for at tenesta skal fungera tilfredstillande. Rådmannen vert bedt om å avhjelpe den akutte mangelen på plassar i sektoren, eventuelt ved å leige nødvendig kapasitet i nabokommunane.</p> <p>Heradsstyret ber rådmannen snarast koma tilbake med sak, for å auka kapasiteten i sektoren. Til dømes ved bruk av modulbygg.</p> <p>Rådmannen må leggja fram sak om oppretting av nye institusjonsplasser i helse og omsorg basert på noverande behov og framtidig demografisk utvikling i Kvam.</p> <p>Rådmannen må leggja fram sak om oppretting av nye omsorgsbustader basert på behov og framtidig demografisk utvikling i Kvam.</p>	<p>Rammeauken på 3 mnok er innarbeidd i tertialen. I 1. tertial ligg det eit nytt innsparingskrav på 2 mnok, men samstundes er det gjeve ein rammeauke på 3 mnok til ressurskrevjande brukarar.</p> <p>Det har tidvis vore leigd plassar i nabokommunar.</p> <p>Sak om kapasitetsauke/nye opphaldsplassar vart lagt fram til politisk handsaming i HST 19.5.15.</p>
<p>20. Skytebane Vangdalsåsen</p>	<p>Kvam heradsstyre vedtek å utvida ramma med kr. 3 mill. til totalt kr. 13 mill. på prosjekt P70131 Skytebane Vangdalsåsen. Midlane vert tildelt på følgjande vilkår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kr. 1,2 mill. er risikoavsetning i prosjektet. Evt. ubrukt avsetning kjem til frådrag på løyvinga. • Skytebanenemnda skal søkja om meirverdiavgiftskompensasjon for opparbeiding av felles infrastruktur og grunnarbeid. • Evt. mva. kompensasjon kjem til frådrag på løyvinga. <p>Den ekstra løyvinga vert finansiert med Bustadfeltfond, konto 25360003.</p>	<p>Rammeauken er innarbeidd i investeringsbudsjettet.</p>

21. Damvegen	Damvegen får eit tilskot på inntil kr 2,5 mill. finansiert frå mastekompensasjonsfondet. Det er ein føresetnad at Damvegen vert tilgjengelig for ålmenta og at skogsvegen i Ytre Ålvik får rett av Damveglaget til å kobla seg på Damvegen.	Rammeauken er innarbeidd i driftsbudsjettet. Midlane er førebels ikkje betalt ut, og vilkåret for utbetaling ikkje oppfylt.
22. Utbetring av Melstveitvegen	Melstveitvegen vert utbedra for transport av tømmer med trailer, og får kr 2,2 mill. finansiert med kompensasjonsmidlar for arbeidsgjevar avgift, mellombels lånt av næringsfond.	Rimelegaste anbod er 1,7 mnok ekskl. mva. over prosjektramma. I 2. tertial vert det foreslått å utvida rammene i eit eige vedtak.
23. Tour De Fjords	Tour de Fjords søknad om støtte for start i Kvam vert innvilga med kr 150.000,- med føresetnad av at hardangerrådet eventuelt andre, finansierer resten. Kvam herad sin del vert finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtta vart auka til kr 250.000 i eit eige vedtak, HST-016/15, og innarbeidd i budsjett/terial.
24. Kinck Jubileum	Jubileet vert støtta med kr 100,000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtten er innarbeidd i budsjettet.
25. Ingebrigt Vik Jubileum	Jubileet vert støtta med kr 100,000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtten er innarbeidd i økonomiplanen for 2016.
26. Forskottering kunstgrasbane i Tørvikbygd	Det blir gitt forskotering på spelemidlar med kr 330.000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Forskotet er innarbeidd i budsjettet og utbetalt idrettslaget då grasbanen er ferdigstilt.
27. Hardanger Fartøyvernssenter	Hardanger og Voss museum får eit tilskot til ny publikumsinngang ved Hardanger Fartøyvernssenter på kr 2 mill.kr finansiert av Næringsfondet. Vilkaåret er at prosjektet vert gjennomført.	Tilskotet er innarbeidd i budsjettet.

28. Strandebarm skule/Kvam ungdomskule	Ferdigstilling av uteområdet og tribuneanlegget (inkl. Trapp og branndør) ved Strandebarm skule. Innkjøp og montering av el.dørøpnarar ved Kvam ungdomskule. Kostnad er berekna til kr. 400.000,- som vert lånefinansiert.	Prosjektet er innarbeidd i tertialen.
29. Ta ned drifta (generelle innsparingar)	I samband med 1.tertial 2015 skal rådmannen leggja fram utkast til økonomiplan 2016-2019 med hovudoversikt fordelt på rammeområde. Denne skal syna korleis dei generelle innsparingane i økonomiplan 2016-2019 skal løysast.	Utkast til økonomiplan 2016-2019 vart lagt fram som eiga sak samstundes med tertialen til handsaming i HST 16.6.15.
30. Driftsbudsjett 2015-2018	Driftsbudsjettet vert vedtek i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
31. Rammeområde 2015	Budsjettet vert fordelt på rammeområde i samsvar med tabellen nedanfor, jfr. Økonomireglementet for Kvam herad (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
32. Investeringsbudsjett 2015-2018	Investeringsbudsjettet vert vedtek i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.

11 Vedlegg

- Finansrapport
- Gjeldsrapport